

Implementacja Dyrektywy drugiej szansy

Co powinni wiedzieć wierzyciele i dłużnicy?

23 sierpnia 2025 r. zacznie obowiązywać nowelizacja Prawa Restrukturyzacyjnego wdrażająca unijną Dyrektywę ws. Ram Restrukturyzacji Prewencyjnej (Dyrektywę 2019/1023 – tzw. Dyrektywę Drugiej Szansy).

Restrukturyzacja sądowa będzie miała sens tylko jeżeli zapewni **zaspokojenie wierzycieli na poziomie takim jak w upadłości lub wyższym**. Wierzyciele otrzymają szereg narzędzi aby to weryfikować. Konieczne będzie sporządzenie **wyceny** przedsiębiorstwa dłużnika i tzw. **testu zaspokojenia**.

Przedsiębiorstwa prowadzące restrukturyzację będą **lepiej chronione. Łatwiej będzie też zawrzeć układ**. Inaczej niż to było dotychczas, **wierzyciele zabezpieczeni będą z mocy prawa wciągnięci do układu**.

Nadzorca lub zarządca sporządzi test zaspokojenia

W postępowaniach otwartych od 23 sierpnia 2025 r. obowiązkowe będzie sporządzanie – stosowanych od dawna w praktyce – tzw. testów zaspokojenia. Test będzie zawierał wycenę przedsiębiorstwa dłużnika w dwóch wariantach – kontynuacji działalności dłużnika po realizacji układu oraz w wariancie upadłościowym. Wyłączeni spod obowiązku sporządzenia takiego testu będą jedynie mikroprzedsiębiorcy.

Test będzie mógł służyć wierzycielom celem weryfikacji czy układ spełnia kryterium ochrony najlepszych interesów wierzycieli. Oznacza to, że postępowania restrukturyzacyjne będą droższe, ale wierzyciele sprawdzą w nich czy w oparciu o układ znajdują się w gorszej czy w lepszej sytuacji niż w razie hipotetycznej upadłości dłużnika.

Wierzyciele będą musieli uzyskać zaspokojenie co najmniej takie jak w upadłości

Ustawodawca wyważył interesy wierzycieli i dłużników. Ułatwieniom dla dłużników będzie towarzyszył obowiązek zapewnienia, że wierzyciel otrzyma zaspokojenie co najmniej takie jak w ewentualnym postępowaniu upadłościowym dłużnika.

Wierzyciel, który nie zgadza się z układem i może wykazać, że układ nie spełnia kryterium ochrony najlepszych interesów wierzycieli powinien głosować przeciwko układowi i zgłosić do niego zastrzeżenia. Jeżeli okaże się, że wierzyciel ma rację, sąd powinien odmówić zatwierdzenia układu.

Oznacza to, że nawet jeden wierzyciel będzie mógł zablokować krzywdzący dla niego układ.

Wierzyciel zabezpieczony rzeczowo będzie związany układem

Do tej pory wierzyciel zabezpieczony musiał, co do zasady, zgodzić się na wciągnięcie jego wierzytelności do układu. Skutkiem takiej regulacji było zawieranie m.in. preferencyjnych dla tych wierzycieli porozumień pozaukładowych i spłacanie ich w toku postępowania restrukturyzacyjnego.

Po nowelizacji wierzyciel zabezpieczony będzie przymusowo objęty układem na równi z innymi wierzycielami. Oznacza to, że zasady zaspokojenia jego należności będzie mógł regulować wyłącznie układ. Układ będzie musiał również przewidywać dla wierzycieli zabezpieczonych odrębną grupę (kategorię interesów).

Dłużnik nie będzie też mógł płacić zobowiązań zabezpieczonych w trakcie postępowania restrukturyzacyjnego. Wierzyciel zabezpieczony będzie więc musiał aktywnie uczestniczyć w restrukturyzacji sądowej, aby chronić swoje interesy.

Nowe zasady przyjmowania układu wbrew większości wierzycieli (*cramdown*)

Wierzyciele mogą zostać przymuszeni do akceptacji układu według nowych reguł tzw. *cramdown*. Będą one bardziej skomplikowane niż dotychczas, ale w niektórych scenariuszach przyjęcie układu wbrew sprzeciwowi wierzycieli będzie znacznie łatwiejsze niż obecnie. W pewnych warunkach wystarczające będzie nawet zebranie większości kapitałowej wynoszącej nie 2/3 (jak stanowi generalna zasada) a jedynie 1/2 głosów liczonej w oparciu o głosy aktywnych wierzycieli.

Ochrona przed wypowiedzeniem umowy kredytowej od złożenia wniosku restrukturyzacyjnego

Ochrona przed wypowiedzeniem kluczowych umów zawartych przez dłużnika zacznie się już w chwili publikacji obwieszczenia w KRZ o wpisie do repertorium wniosku restrukturyzacyjnego. Oznacza to m.in., że banki nie będą mogły wypowiadać umów kredytowych w okresie między złożeniem a rozpoznaniem wniosku restrukturyzacyjnego.

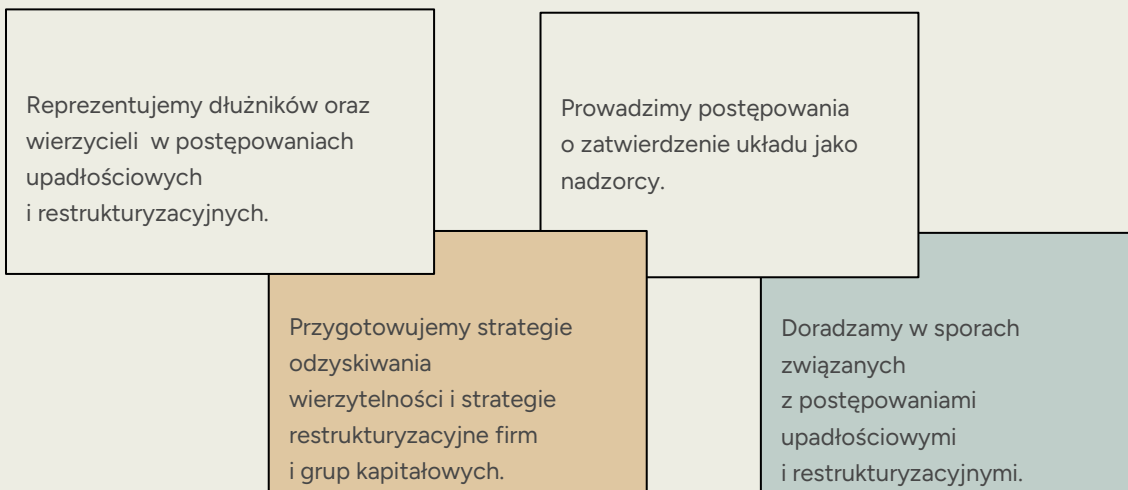
Zmiany w popularnym „PZU” i układzie częściowym

Postępowanie o zatwierdzenie układu prowadzone z obwieszczeniem o ustaleniu dnia układowego, wszczynane na podstawie umowy z doradcą restrukturyzacyjnym to dziś najpopularniejsza forma restrukturyzacji. Od 23 sierpnia wszczęcie „PZU” będzie blokować ogłoszenie upadłości dłużnika.

Dłużnik, który nie będzie dłużej chciał prowadzić „PZU” będzie mógł zrezygnować z jego dalszego prowadzenia. Postępowanie umorzy się automatycznie, jeżeli w ciągu czterech miesięcy dłużnik niełoży do sądu wniosku o zatwierdzenie układu.

Układ częściowy będzie przyjmowany według łagodniejszych kryteriów. Łatwiej będzie go zawrzeć, bo do jego przegłosowania wystarczy osiągnięcie większości liczonej od wierzycieli aktywnych, a nie wszystkich wierzycieli objętych układem częściowym jak dotychczas.

Jak DZP pomaga wierzycielom i dłużnikom?

Kontakt

Ekspert z zespołu postępowań restrukturyzacyjnych i upadłościowych

W przypadku pytań dotyczących Implementacji Dyrektywy drugiej szansy, czy jej potencjalnych skutków, bądź potrzeby wsparcia, zapraszamy do kontaktu.

Michał Cecerko

Partner

E: michal.cecferko@dzp.pl

T: + 48 504 230 603